

Polgárőrség.

Mind elvitték már a legények elejét. Utoijára a nélkülözhető vasutasokra és a rendőrségre került a sor. Most ott tartunk, hogy önmagunknak kell a magunk és vagyunk biztonságáról gondoskodnunk. A legnagyobb szolgálatot a hazának kétségtelenül azok teszik, akik a bőrüket viszik a tűzvonalba. Testi és szellemi, anyagi és erkölcsi munkára azonban nemcsak a csatamezőn van szükség s így minden egyes polgár, legyen az előkelő vagy alacsony rangú, kiveheti a részét a közügyek szolgálatából. Megvetendő, aki ilyenkor gyáva-ságból vagy kényelemszeretetből félreáll. Minél előkelőbb pozíciói tölt be valaki a társadalmi életben, annál inkább kötelessége az áldozatkészségben jó példával előljárni. Áldozatkészség alatt azonban nem azt értjük, ha valaki fölös vagyónából juttat a haza oltárára, adván annyit, hogy azt voltaképen meg sem érzi, hanem értjük alatta azt, hogy nem szabad visszariadnunk a *személyes* szolgálatoktól sem. A *polgárőrség* szervezése erre kiváló alkalmat nyújt. Az abba való jelentkezéstől nem szabad visszariadnia az *intelligenciának* sem.

A rendőrségnek a felhívásából is kiolvasható, hogy a polgárőrség szervezete olyan, hogy abban az intelligens elem is foglalkoztatható lesz, mert bizonyos szolgálatok ellátására bizonyos fokú intelligencia igényel-tetik. Nem ez a helye, hogy részletezésbe bocsátkozzunk; az érdeklődők, amennyiben komolyan azok, tudni fogják az útját és módját, hol és miképp szerezhetnek tudomást a részletekről is.

Szomorú dolog volna, ha épp az intelligensebb elem a maga, családja és vagyona megvédését önző kényelemszeretet-

ből vagy nemtörődöm közönyösségből kizárólag az iparosság vagy pór nép vállaira hárítaná.

Amilyen kasztjellegű a hadsereg béke idején, annyira imponálóan demokratikus intézménynek bizonyult azóta, hogy kitört a háború. Közlegények és tisztek között nagy lelki egybeolvadás ment végbe. Ezt a lelki kiegyenlítődést ugyanazon szent cél szolgálata hozta magával. A választófalaknak tehát a polgári életben is le kell dőlniök, ami csak úgy lehetséges, ha a társadalom minden rétege egyforma belátással és egyforma lelkesedéssel iparkodik kivenni a részét a közös munkából.

Olyan halálosan komoly időket élünk, a mikor távolról sem elég, ha kiki tisztességesen és becsületesen teljesíti azokat a kötelességeket, melyeket rendes munkaköre reá ró. A szigorúan decizírozott kötelességek körén jóval túl kell mindenkinek dolgoznia. Nem szabad visszarettenni semmiféle fárad-ságról és áldozattól. Minden néven nevezendő erőnket annak a nagy és szent célnak a szolgálatába kell állítanunk, melynek végső eredménye: *győzelem* minden vonalon minden ellenségünkön.

Ennek a nagy, szédületes perspektívával biztató győzelemnek a kivívását elősegítheti az a kettő-három nyomorult is, aki itthon maradt. Csak ne húzódózzék a munkától, mely a köz javára szolgáltatandó. Ha kellünk polgárőröknek, csapjunk fel azoknak, akiket pedig a közjó szolgálata másfelé szol-lit, menjenek meggondolás nélkül oda, ahol, ha csak egy szemernyivel is hozzájárulhatnak a mi nagy, a mi szent célunk eléréséhez.

Micsoda dicső és felemelő érzés lesz majd minden ellenségünket letipró végső nagy diadalunk napján az a tudat, hogy mi

is azok között vagyunk, akik, ha nem is ta-lán fegyveres szolgálattal, de más hasznos munkával kivettük a magunk részét. Hogy nem tétlen szemlélői voltunk azoknak a vi-lágrengető eseményeknek, amelyeknek végső eredménye az ujjaalakult, ujjaszületett Euró-pa, amelynek a karakterét az osztrák-ma-gyar-német diadalmas szövetség fogja meg-adni.

A háború és a magyar ipar.

— A kereskedelmi miniszter figyelmeztető leirata a gyárakhoz. —

(Saját tudósítónktól.) Harkányi báró ke-reskedelmi miniszter érdekes és nagyfontos-ságu rendeletet küldött ma a *szegedi* keres-kedelmi- és iparkamarához. A rendelet, ame-lyet a kamara a *nagyobb gyárakhoz* fog to-vábbítani, a háborúnak a magyar iparra gya-korolt közös hatását akarja enyhíteni. A ren-deletben közli a miniszter, hogy míg egyrés-zről hajlandó az érdekeltség részéről eléje ter-jesztendő kívánságok és kérelmek legmél-tányosabb elbírálásával és a lehetőség szerint sürgős teljesítésével a gyárak üzemenek za-vartalan fenttarthatását elősegíteni, másrés-zről számít az érdekeltség legmesszebbmenő támogatására is, mert csak ily vállvetett munkával remélhető, hogy a hazai ipar a háború okozta rázkódtatásokat pótolhatatlan veszteségek nélkül elviselhesse.

„E támogatásra — írja a miniszter — a legnagyobb súlyt helyezem és kérem az ösz-szes gyáripari vállalattal bíró érdekeltséget, hogy a hazai ipar összessége érdekében fel-merült alábbi kívánalmaknak akkor is meg-felelni sziveskedjenek, ha azok teljesítése *ál-dozatokat* kíván tőlük. Ezt a t. érdekeltség-nek azzal a határozott kijelentéssel ajánlom figyelmebe, hogy amily mértékben méltányol-

Diadalmas harmincz nap.

(Saját tudósítónktól.) Julius 28-án éveken át tartó izgalmak, feszültség és elkeseredés az extázisig fokozódó lelkesedésbe csaptak át. Megjelentek a részleges mozgósítást el-rendelő plakátok. A fejlemények — hiszen a közelmúltban zajlottak le — nagyjában min-denki előtt ismereteseek. Az orosz, francia, majd angol beavatkozás fegyverbe szolítot-ta a monarchia a német birodalom egész had-erejét. Kilenc ország vesz részt eddig a pár-lját ritkító háborúban és a monarchia és a német birodalom titáni küzdelme a hadvise-lés első hónapjában fényes eredmények di-csőséges kivívásával elégitette ki a két bi-rodalom haderejének működéséhez flizott nagy reményeket.

A nevezetes és a lezajlott események után nekünk fölötté örvendetes forduló al-kalmából összeállítottuk az első hónap ese-ményekben gazdag kronológiáját, amelyből kitűnik a dicsőséggel harcoló szövetséges hadak eddigi hőditása is.

1914. július 28. Hadüzenet Szerbiának.

29. A szerbek megkísérlik a zimonyi hid fölrobbantását. A monitorok bombázzák a belgrádi erődtímenyeket.

30. Meghíusul a háború elhatárolására irányult Grey-féle angol akció. Montenegró elrendelte a mozgósítást.

31. A monarchiában elrendelték az álta-lános mozgósítást. Oroszország mozgósítá-sára Németország is mozgósított.

Augusztus 1. Az egész német haderőt mozgósították. Németország hadat üzen Orosz-országnak. Belgium és Svájc mozgósít. Az oroszok megkezdték a háborút Németország ellen. Az egész francia haderőt mozgósították.

2. A németek bombázzák Liban orosz ki-kötőt.

3. A németek bevették Censchovo, Bendzin és Kalis orosz városokat. Francia csapatok hadüzenet nélkül támadják a német határőrséget. A németek megszállták Alekszandrov orosz várost. Németország hadat üzent Franciaországnak.

4. A német birodalmi gyűlés megnyitása. Német ultimátum Belgiumnak. Német hajók Algirban lövöldöztek a francia erődtírekre. Anglia hadat üzent Németországnak.

5. Az északamerikai Egyesült-Államok semlegességét deklarálta Wilson elnök.

6. A monarchia hadat üzen Oroszorszá-gnak. A monarchia bevette Olkusz és Wolb-rom orosz városokat és egyesült a német csapatokkal.

7. A németek bevették Lütich belga vá-rost. Montenegró hadat üzent a monarchiá-nak.

8. „Amphion” nevű angol cirkáló elpusztult. Forradalmi harc híre Szentpétervárról. A német hajóhad visszaverte az orosz flot-tát. Aland szigetét a németek elfoglalták. Az egyesült osztrák-magyar és német csapatok az orosz-lengyel határon proklamálják a lengyelek fölszabadítását az orosz járom alól. A monarchia csapatai elfoglalták Miechov, Radzivilov, Volocyska és Novoszjelica orosz helységeket.

9. Japán nem semleges. Hír a finnek for-rongásáról. Anglia támadja a német gyarma-tokat Nyugatáfrikában. Hír az orosz „As-kold” és a német „Emden” cirkálók ütköze-téről és elsüllyedéséről kínai vizen.

10. Véres ütközet Grassynnál. Az oro-szok visszavonulása. A „Varrior” angol ha-

dihajó elpusztult. A „Goeben” és „Breslau” német cirkálók csatlakoztak a monarchia flottájához. A német hajóraj bombázza Wi-borgot. Az oroszok Hangó nevű kikötőjüket a levegőbe röpítették. Montenegrót tengerzár alá helyezte a monarchia.

11. A németek Lagarde-nál (Lotharin-gia) megtámadták a franciákat és visszaver-ték: 700 francia fogoly és sok fegyver né-met kézen, egy francia tábornok elesett. Lu-neville francia város fölött német katonai lég-hajó bombát dob; tizenöt halott és óriási kár. A németek elfoglalták Sosnovica orosz hely-séget. Franciaország megszakítja a monar-chiával a diplomáciai viszonyt. Az albánok betörték Szerbiába.

12. Az orosz Kaukázusban forradalom tört ki. Montenegró hadat üzent Németor-szágnak. Az osztrák-magyar csapatok az orosz-lengyelországi Jedrzejovig nyomultak előre. Ksiaz orosz helységet elfoglalták.

13. Anglia és Franciaország hadat üzent a monarchiának.

14. A monarchia seregei bevették Sabá-cot.

15. A monarchia seregei elfoglalták Los-nica és Ljesnica szerb helységet.

16. A „Zenta” cirkáló a francia flottával való harcban elsüllyedt az Adrián.

17. A „Knyaz Potemkin” föllázadt és bombázta Odesszát, amely kigyuladt. Stalu-pönen mellett a németek győzelmet arattak: 3000 orosz ejtettek hadifoglyul.

18. Obrenovac szerb helységet bevette a monarchia serege. A monarchia seregei Za-losce mellett megverték az oroszokat: két-száz orosz halott. A monarchia csapatai 13—18-ika között Sabáctól előnyomultak Valjevó felé, azután viszatérték. Montenegróban meg-szállották Plevjét.